

‘DE PSYCHIATER VOND ME VERWEND’

Turken weten niets over autisme

Voor veel Turken in Nederland en in Turkije is autisme een kinderziekte die niet voorkomt bij (jong)volwassenen. In migrantenculturen is over het algemeen weinig bekend over autisme. Om hierin verandering te brengen tekende Birsen Başar haar levensverhaal op in het boek *Ik wil niet meer onzichtbaar zijn*.

▲ Birsen Başar, foto uit het boek.

CLAUDIA BIEGEL

Waarom heb je dit boek geschreven?

In de eerste instantie om de mensen in Turkije kennis te laten maken met autisme. Ik heb het eerst in het Turks geschreven en daar uitgebracht. Turken weten niets over autisme. Ze denken dat het een kinderziekte is die vanzelf weer overgaat. Nog steeds geloven ze niet dat ik autistisch ben omdat ik een opleiding heb gedaan en mezelf goed kan uitdrukken.

Is je leven veranderd na het boek?

Mensen tonen meer respect, begrijpen me beter. Ook in Turkije zijn de reacties minder extreem als ik me direct gedraag of eerlijk zeg wat ik denk. Dat past daar niet. In Turkije hebben we een spreekwoord dat zegt: Mensen die de waarheid zeggen worden uit negen dorpen tegelijk gegooid. Zelf ben ik ook veranderd na het boek. Ik ben opener geworden, durf vaker te zeggen wat ik van iets vind.

Was het een moeilijke stap om hulp te vragen bij de ggz?

Voor mij niet, maar mijn ouders schaamden zich er in het begin erg voor. Ze waren bang voor roddels, dat mensen zouden denken dat ik naar een gekkenhuis ging en dat ik daarom later geen werk zou krijgen. Nu, achteraf gezien, vinden ze het een goede stap.

Wat voor ervaringen heb je met de hulpverlening?

Eerst kwam ik terecht bij een jeugdpsychiater van het Riagg omdat ik bijna niets meer at. Hij zei alleen dat ik verwend was. Mijn

moeder moest de gang op omdat hij alleen met mij wilde praten. Toen mijn moeder weer binnen mocht komen, zei hij tegen haar dat ze een verwend dochter had omdat ik niet wilde eten wat de pot schafte. Dat ze moest ophouden om speciaal voor mij dingen klaar te maken die ik wel lustte. Ik ben daarna niet meer naar die psychiater toegegaan. Daarna kwam ik terecht bij een psychiater in een ziekenhuis. Daar ging het wel goed. Mijn moeder mocht gewoon bij het gesprek blijven.

Vind je dat de Nederlandse hulpverlening aansluit bij Turkse Nederlanders?

Nou, die eerste psychiater niet dus, maar later ging het beter. Ik heb liever een Nederlandse psychiater dan een Turk. Bij een Turk ben je toch bang voor roddel. Ik vind wel dat een behandeling erg lang duurt. Soms voelde ik me net een proefkonijn. Kreeg ik weer andere medicijnen waar ik alleen maar van aankwam. Nu neem ik alleen prozac en ben daar tevreden mee.

Wat ik ook nog wil zeggen is dat het jarenlang heeft geduurd voordat ik de diagnose autisme kreeg. Bij migrantenkinderen denken dokters vaak niet aan autisme maar aan opvoeding of cultuur.

Hoe ziet je toekomst eruit?

Verder studeren: ik wil autismespecialist worden. Maar eerst wil ik me richten op het autisme informatiecentrum hier in Breda dat over een paar maanden wordt geopend. Het heeft lang geduurd voordat het er kwam. Ik heb er jaren actie voor gevoerd en nu is het eindelijk een feit. Ook ga ik in april naar Turkije om een documentaire te maken over autisme. In de documentaire zal ik

mijn eigen verhaal vertellen en met anderen praten over autisme. Bijvoorbeeld met experts, andere jongeren met autisme en mijn familieleden. De documentaire wordt uitgebracht op dvd. Als alles loopt volgens planning is de première in november 2012. ●

Ik wil niet meer onzichtbaar zijn. Autisme in de allochtone cultuur in Nederland Birsen Başar. Pica, 2010, € 17,50, 164 p., ISBN 978 90 776 7150 4

ACTIE PHAXX-LEZERS

Speciaal voor Phaxx-lezers stelt Uitgeverij Pica vijf exemplaren van dit boek ter beschikking. Mail snel naar phaxxredactie@pharos.nl met uw naam en adres en ontvang dit boek gratis in uw brievenbus.

